

Jan David

Jan David se narodil 17. října 1940 v Praze jako druhý syn do továrnické rodiny, která vlastnila fabriku v Mochově na zpracování ovoce a výrobu likérů. Továrnu vybudoval jeho dědeček Karel David, který se díky své pili na konci předminulého století stal významným pražským měšťanem a pak továrníkem. Rané dětství prožil Jan napůl v Praze (Na Valdeku, Vinohrady) a částečně v Mochově. Vzpomíná, že na konci války zažil nálet tzv. hloubkařů nebo odsun Němců v zoufalém a zbídačeném stavu.

Do základní školy začal chodit v pěti letech v Praze na Vinohradech. Když přišel 25. únor 1948, skupina komunistických dělníků nepustila jeho otce Jiřího Davida do továrny a obsadila byt. Asi měsíc nato byla továrna prohlášena za znárodněnou, rodina přišla téměř o veškerý majetek. Jeden z Janových nejhorších zážitků bylo uvěznění tatínka. Jednou v noci si pro něj přišli dva muži v dlouhých pláštích a bez vysvětlení ho odvedli. Rodina o něm neměla několik týdnů zprávy. Když jej po půl roce propustili, byl vnitřně změněný a zestárlý. O tom, co zažil, otec nikdy nechtěl mluvit.

Rodina se následně přestěhovala do Klánovic. Jan zde pokračoval na základní škole. Připomíná jednu neveselou historku ze 14. září 1948: „Na místní škole byla ještě vidět písmena čerstvě otlučeného původního názvu: Škola T. G. Masaryka. Ten den nás náš ředitel vzal ven a citoval nám Jaroslava Seiferta na připomínku úmrtí prvního československého prezidenta: ‚Za sto let možná děti našich dětí / svým dětem budou teskně vyprávěti / o šedém ránu čtrnáctého září, / navěky označeném v kalendáři. / To kalné ráno, to si pamatuj, mé dítě.‘ A do týdne byl ředitel bez práce.“

V Klánovicích Jan prožil celkem poklidné období. Během této doby upevnil svou křesťanskou víru, ke které ho vedla a povzbuzovala ještě jeho bábinka v Mochově. Vzpomíná, že chodil v Klánovicích sám z rodiny na mše. Zakoušel zde spojení s Bohem, přestože mše vysluhoval staříčkový farář bez kázání.

Osmileté gymnázium ukončil v 17 letech s nejlepším možným prospěchem. Studovat nemohl kvůli svému buržoaznímu původu. Vojenskou službu nastoupil v roce 1959 v ženijním vojsku. Přestože na vojně zažil těžké chvíle jako většina vojáků, rád vzpomíná, jak jej poslali do cukrovaru v Dymokurech na výpomoc při sklizni cukrové řepy. Jedno z jeho dětí se v Dymokurech shodou okolností později usídlilo.

Díky doporučením přes známé dostal Jan možnost studovat aspoň dálkově strojní fakultu na ČVUT. Vzpomíná, že pak už neměl žádné problémy s buržoazním původem – spíše naopak byl respektován i u komunistů, neboť vyrůstal v rodině, kde se udržoval širší kulturní rozhled. Vzpomíná také, že jeho tatínek, který v mládí i stáří zažil bídu, mu později řekl: „Buď rád, že nic nemáš, nemáš alespoň tolik starostí.“

Zlomové období v Janově životě nastalo v roce 1968. Přestože celá československá společnost prožívala uvolnění a v národě vládli optimismus a Jan navíc úspěšně zakončil vysokoškolská studia promocí, prožil i hlubokou osobní tragédii. Ta ovlivnila celý zbytek jeho života. Na rakovinu totiž zemřela jeho přítelkyně. Tato těžká událost, kdy zakusil, že Bůh neslyší i nejrůznější modlitby, ho vnitřně lámala a v dobrém slova smyslu vytříbila jeho víru v Boha. Setkal se s kvalitními osobnostmi, které mu pomohly nalézt nový smysl života.

Jeho přítelkyně byla za války v sirotčinci. Protože nemohl již pomoci jí, rozhodl se pomáhat dětem bez rodičů a vrhnul se do práce pro právě vznikající SOS vesničky. Jednou z jeho osobních moudrostí se stala životní rada: „Pokud nemůžeš pomoci jednomu, pomoz druhému. Ono se to v Boží ekonomice sejde.“

Na srpnové události roku 1968 vzpomíná takto: „Na letním táboře jsem byl jedním z vedoucích, když 21. srpna 1968 byla naše republika obsazena sovětskými vojsky. Děti jsem pak rozvážel po Praze rodičům, kteří byli právem vystrašení: kolem pražských předměstí stály tanky a mířily na město.“ Pro SOS vesničky pracoval nejprve v Praze jako sekretář, který vyřizoval a evidoval dary. Potom se přesunul do Karlových Varů, kde jako inženýr pomáhal budovat domy pro maminky s dětmi. Zde se také poprvé setkal se svou budoucí manželkou Helenou Fojtů.

Helena Fojtů se původně připravovala v Karlových Varech na roli profesionální pěstounky. V době nastupující normalizace hrozilo, že provoz SOS dětské vesničky převezme stát a že děti nebude moci vést v křesťanském duchu. Proto odešla do Prahy, kde se znovu setkala s Janem Davidem. Po několika schůzkách, na kterých se projevila vzájemná hlubší sympatie, se dohodli, že spolu založí rodinu, aby naplnili poslání sloužit sirotkům. Z té doby Jan vzpomíná na evangelického faráře, který říkal: „Nevymlouvejte se na dobu. Dobro se dá dělat v každé době.“

Jan a Helena si 21. ledna 1970 řekli na úřadě i v kostele u Martina ve zdi své novomanželské „ano“. Ještě dříve, než se stačili nastěhovat do Krnova, kde dostali k dispozici dům od okresního úřadu, přebrali si do pěstounské péče první děti. V Krnově vychovali 6 dětí v pěstounské péči a 3 vlastní děti. Jan zde pracoval jako závodní energetik v národním podniku Závody S. K. Neumanna. Přestože vyrůstal v katolické víře, rozhodli se s manželkou, která byla evangelička, chodit i s dětmi do místního evangelického kostela. Na okresním úřadě rodiče Davidovi čelili výhrůžkám, že jim svěřené děti odeberou, pokud je budou vodit do kostela a vychovávat ve víře. Naštěstí nakonec úřad rodičům děti neodebral.

Již během léta 1989 bylo ze signálů od známých a mimo jiné i z Polska Janovi jasné, že komunistický režim se lehce uvolňuje a Michail Gorbačov v čele SSSR nechává více svobody Solidaritě v Polsku. Po zprávách z událostí 17. listopadu v Praze se Jan ihned zapojil do vzniku Občanského fóra v Krnově. Do voleb zastupitelstva vedl kandidátku koalice, která později zvítězila.

V padesáti letech poctivě hledal Boží vůli do další etapy svého života. Na otázku svého tehdy 18letého syna „Na co se těšíš?“ odpověděl: „Těším se, že jednou nepřeslechnu, že Pán Bůh pro mne má nějaký úkol.“ Za dva dny dostal dopis ze Synodní rady evangelické církve (ze dne 25. 10. 1990), v němž stálo: „Milý bratře, obracím se na Tebe s naléhavou nabídkou, zda bys byl ochoten převzít pověření církve k práci v Domově důchodců v Myslibořicích, jako jeho vedoucí.“ Po modlitbách se Jan rozhodl stáhnout svou kandidaturu v komunálních volbách a přijal výzvu pro další životní etapu – sloužit nejstarší generaci v naší společnosti.

Pár týdnů nato se přestěhoval s manželkou a s nejmladšími třemi dětmi do Myslibořic v okrese Třebíč, kde jako vedoucí domova důchodců postupně přetavoval socialistický přístup k důchodcům v láskyplnou osobní péči o staroušky. Absolvoval dálkově vyšší biblickou školu a byl církví pověřen službou diakona. Z Myslibořic se po nástupu do důchodu odstěhoval s manželkou do Vsetína, kde se podílel na založení střediska Diakonie a v letech 2004 až 2005 byl jeho prvním ředitelem.

Jan David ve svém životě naplnil a v posledních letech stále dovršuje verš z Bible, z Jakubovy epištoly (1. kapitola, 27. verš): „Pravá a čistá zbožnost před Bohem a Otcem znamená pamatovat na vdovy a sirotky v jejich soužení a chránit se před poskvrnou světa.“ V současné době má 22 vnoučat a 7 pravnoučat.